

VID
EN
OM

OVERGANGE MELLEM GRUNDSKOLE OG UNGDOMSUDDANNELSE

Grundskole og ungdommens
uddannelsesvejledning

DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

UNDERVISNINGS
MINISTERIET

Aktuel forskning og litteratur viser...

...at fokus på elevernes læring og refleksion i vejledningsforløbene i udskolingen kan understøtte en god overgang til ungdomsuddannelse

Tre væsentlige aspekter af vejledningen i udskolingen, som kan understøtte en god overgang til ungdomsuddannelse

- Sæt fokus på elevernes læring og refleksion i vejledningsforløbene
- Tilpas vejledningsforløbene til den enkelte elev
- Sæt fokus på de forskellige roller, vejledere, lærere og forældre spiller for elevernes overgangsprocesser

Sæt fokus på elevernes læring og refleksion i vejledningsforløbene

Det har en positiv betydning for elevernes overgangsproces, når vejledning har fokus på, at eleverne skal lære noget om sig selv i relation til ungdomsuddannelse og job frem for alene at skulle vælge ungdomsuddannelse.

Sæt fokus på elevernes læring og refleksion i vejledningsforløbene

Aktuel litteratur og forskning peger på, at det kan have positiv betydning for elevernes overgang, når der i vejledningen er fokus på:

- At udvide elevernes perspektiv på uddannelse
- At hjælpe eleverne med at udforske arbejdslivet
- At hjælpe eleverne til at forstå sig selv og reflektere over sig selv i relation til uddannelse og job

Tilpas vejledningsforløbene til den enkelte elev

At tilpasse vejledningsforløbene til de enkelte elever handler om, at vejledere og lærere har fokus på elevernes behov for vejledning, når der lægges en plan for vejledningsforløb og -aktiviteter.

Tilpas vejledningsforløbene til den enkelte elev

Aktuel litteratur og forskning peger på, at det kan have positiv betydning for elevernes overgang, når:

- Vejledningsforløbene tilpasses den enkelte elev
- Vejledningsforløbene tager afsæt i styrkerne ved de forskellige vejledningssamtaler
- Vejledningsforløbene rummer aktive vejledningsaktiviteter
- Vejledere og lærere skaber sammenhæng i vejledningsforløbene på tværs af aktiviteter

Sæt fokus på de forskellige roller, vejledere, lærere og forældre spiller for elevernes overgangsproces

Elevernes valgprocesser spiller sammen med deres livssituation og præges af de sociale relationer og sammenhænge, de er i.

Derfor spiller både lærere, vejledere og forældre vigtige, men forskellige roller i overgangen.

Sæt fokus på de forskellige roller, vejledere, lærere og forældre spiller for elevernes overgangsproces

Aktuel litteratur og forskning peger på, at det kan have positiv betydning for elevernes overgang, når:

- Vejlederen skal planlægge vejledningsforløb og skaber gode relationer til eleven
- Undervisningen i udskolingens leder til alle typer af ungdomsuddannelser
- Forældrene inddrages i vejledningsaktiviteter

Udskolingslærer Solveig Türck fra Højdevangens skole fortæller om samarbejdet med lokale hoteller i forbindelse med elevernes valg af ungdomsuddannelse

Refleksionsspørgsmål til elever

Når lærere og vejledere taler med eleverne under eller efter et forløb på en uddannelsesinstitution eller arbejdsplads, kan de med fordel tage udgangspunkt i spørgsmål, der fokuserer på elevernes læring og refleksion under forløbene.

Det kan fx være spørgsmål som:

- Hvordan var dit møde med uddannelsen eller arbejdspladsen?
- Hvad lærte du om uddannelsen eller arbejdspladsen?
- Hvilke situationer har du været i i løbet af forløbet, og hvad har du lært om dig selv i de situationer?
- Hvilke generelle tanker om uddannelse og fremtidigt job har forløbet sat gang i?

Udviklingsredskab: selvevaluering

Udviklingsredskabet er henvendt til ledelse, lærerne og de forskellige typer af vejledere på skolen, der varetager opgaver i forbindelse med elevernes opstart.

Redskabet kan bruges til at igangsætte en fælles, systematisk proces til udvikling af de processer, der skaber en god overgang for eleverne.

VID
EN
OM

OVERGANGE MELLEM GRUNDSKOLE OG UNGDOMSUDDANNELSE

Udviklingsredskab
Ungdomsuddannelse

Dette udviklingsredskab er henvendt til jer, der varetager opgaver i forbindelse med elevernes overgang til ungdomsuddannelse – både ledelsen, lærerne og de forskellige typer af vejledere, der findes på skolen.

Redskabet guider jer igennem et selvevalueringsforløb om jeres arbejde med at skabe gode overgange for eleverne. Redskabet giver sammen med vidensnotatet om overgange mellem grundskole og ungdomsuddannelse en ramme for arbejdet med at udvikle de processer, der understøtter elevernes overgang til ungdomsuddannelse. Redskabet lægger op til en systematisk drøftelse af, hvordan elevernes overgangsfase forløber: Hvordan tilrettelægges vejledningsforløb og den proces, hvor eleverne skal vælge ungdomsuddannelse? Hvad er der fokus på? Hvorfor gør I, som I gør? Hvilke elementer af jeres praksis ønsker I at udvikle?

Redskabet er bygget op omkring tre faser
Redskabet guider jer igennem et selvevalueringsforløb, der består af tre faser:

A Beskrivelse af praksis
B Analyse og vurdering af praksis
C Mål for ny praksis

Hver fase består af en række arbejdsopgaver. I kan anvende spørgsmålene til at komme rundt om væsentlige aspekter af jeres praksis.

A

Beskrivelse af praksis

I denne første fase beskriver I jeres nuværende praksis ved at sætte ord på, hvordan I lige nu arbejder med elevernes overgangsprocesser.

B

Analyse og vurdering af praksis

I denne fase reflekterer I over, hvorfor I gør, som I gør, og overvejer, hvilke elementer af jeres praksis I finder mest værdifulde, og hvilke dele af jeres praksis der fungerer mindre godt.

C

Mål for ny praksis

I denne sidste fase anvender I jeres analyse og vurderinger til at sætte mål og lave konkrete aftaler for jeres fremtidige arbejde med elevernes overgangsprocesser.

Udviklingsredskabet er udarbejdet af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) for Undervisningsministeriet. Redskabet er et af flere elementer i Videns om overgange mellem grundskole og ungdomsuddannelse og kan downloades på www.eva.dk/videns-om og www.emu.dk.

Viden om overgange mellem grundskole og ungdomsuddannelse

Du står med en del af en samlet videnspakke

Vidensnotat

Udviklingsredskab

PowerPoint-præsentation

Speeddrawing

Plakat

Denne slide er til egen brug

I kan indsætte den tekst eller de billeder,
I har brug for i jeres drøftelser af overgange mellem
grundskole og ungdomsuddannelse.

Find hele materialet på:
**eva.dk/viden-om
emu.dk**

DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

UNDERVISNINGS
MINISTERIET